Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028-2029

Kunnanhallitus 16.11.2026 Julkinen
327/02.02.00/2026

Valmistelija

Talouspäällikkö Ilpo Huurinainen

Asian tausta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava sitten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan myös pitkällä aikavälillä. Talousarviossa noudatetaan voimassa olevaa kuntastrategiaa. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja konsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Talousarviossa otetaan huomioon tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Kunnan toiminnassa ja talouden hoidossa on noudatettava talousarviota.

Talousarvioesityksessä 2027 toimintatuotot (sisäiset ja ulkoiset) ovat kasvamassa vuoden 2026 talousarvion 7,65 milj. eurosta n. 0,6 milj. eurolla 8,3 milj. euroon, joka johtuu pääasiassa taksojen korotuksista ja vuokrien indeksikorotuksista.

Toimintakulut (sisäiset ja ulkoiset) ovat talousarvioesityksessä noin 19,5 milj. euroa, jossa kasvua 0,3 milj. euroa, 1,6 %, vuoden 2026 talousarvion 19,2 milj. euron toimintakuluihin.

Henkilöstökuluihin n. 8,2 milj. euroa, joka on n. 2,0 % vähemmän kuin vuoden 2026 talousarvion 8,4 milj. euroa. Vähentymiseen vaikuttaa kokonaishenkilömäärän luontainen lasku pitkällä aikavälillä ja budjetoinnin tarkentaminen määräaikaisten tehtävien osalta.

Palvelujen ostoihin esitetään talousarviossa 0,4 milj. euron, 6,7 % kasvua sekä aineiden ja tarvikkeiden hankintoihin 0,08 milj. euron, 4,8 % kasvua. Molemmissa ryhmissä on jouduttu varautumaan korkeiden polttoaineiden hintojen aiheuttamiin hintariskeihin. Inflaatio on syksyn aikana noussut kuukausittain ollen lokakuussa euroalueella n. 4,0 %.

Avustukset (-1,2 %) ja muut kulut (-0,8 %) vähenevät hieman noin 27 000 vuoden 2026 talousarvion tasoon verrattuna.

Toimintakate on vuoden 2027 talousarvioesityksessä 11,18 milj. euroa. Vuoden 2026 toimintakatteeseen verrattuna se paranee n. 0,3 milj. eurolla (3 %). Raamissa toimintakatteeksi esitettiin 10,8 milj. euroa, johon nähden esitys poikkeaa 0,36 milj. euroa. lukuunottamatta. Vuoden 2027 tulos on talousarvioesityksessä -0,8 milj. euroa ja tilikauden alijäämä on -0,6 milj. euroa poistoerokirjausten jälkeen.

Vuodelle 2027 veroprosentit säilyvät ennallaan ja Kuntaliiton veroennusteeseen perustuen verotuloja arvioidaan kertyvän kokonaisuudessaan arviolta n. 9,24 milj. euroa. kunnan tuloverokertymän ennakoidaan kasvavan noin 0,4 milj. euroa verrattuna vuoden 2026 talousarvioon.

Valtionosuuksia ennakoidaan kertyvän vuonna 2027 noin 1,9 milj. euroa, jossa vähennystä tähän vuoteen nähden n. 20 %, n. 0,5 milj. euroa. Vähentymiseen vaikuttaa mm. väestön väheneminen, ikärakenteen muutos ja valtion kuntien valtionosuuksiin kohdistamat säästötoimet. Valtionosuuden leikkaus on sen verran merkittävä erä, jota ei voida kokonaan kompensoida vuodelle 2027 muita tuloeriä lisäämällä tai menoja vähentämällä.

Investointeja esitetään tehtäväksi vuonna 2027 1,5 milj. eurolla kohdistuen pääosin katu- ja vesirakenteiden peruskorjauksiin. Rahoitusosassa maksettaviin lainojen korkojen kasvuun vaikuttaa kiinteän korkosopimuksen (0,35 %) päättyminen tammikuussa 2027, joka nostaa korkotasoa merkittävästi. Lainapääomaa on vuoden lopussa n. 4,0 milj. euroa, josta suunnitelman mukainen 0,37 milj. euron lyhennys tammikuussa 2027.

Esittelijä

Vt. kunnanjohtaja Jäppinen Aki

Päätösehdotus

Kunnanhallitus käy alustavan keskustelun vuoden 2027 talousarviosta, rahoitusosan lainoista, konserniyhtiöiden tavoitteista sekä taloussuunnitelmasta vuosille 2028-2029 sekä antaa viranhaltijoille ohjeet jatkovalmisteluun.

Sovellettavat säädökset

Kuntalain 39 § ja 110 §

Päätös